



CHRONICLE

www.studentsummit.cz

1. ZÁŘÍ 2008

0/XIV



TŘETÍ ROČNÍK PRAŽSKÉHO STUDENTSKÉHO SUMMITU PŘÁVĚ ZAČÍNÁ

REFORMA PRAŽSKÉHO MODELU OSN

JAK SE PŘIHLÁSIT



Jan Pýcha,
hlavní
koordinátor PSS

Milí čtenáři,

s příchodem letošního září začíná již třetí ročník Pražského studentského summitu. Dovolte mi tedy, abych vás přivítal v jeho novinách Chronicle. V případě, že o nás slyšíte poprvé, neváhejte a prolistujte následující stránky, které vám přinesou o Summitu bližší informace. Pokud nás již znáte, dočtete se zde o novinkách, které jsme pro vás připravili v době od skončení minulého ročníku.

Pražský studentský summit je v evropském kontextu jedinečným vzdělávacím projektem, který spojuje studenty středních i vysokých škol z celé České republiky. Ti v jeho rámci simulují jednání tří klíčových mezinárodních organizací ve dvou jazycích. Všem svým účastníkům nabízí celou řadu nových znalostí a zkušeností, které se dají velmi dobře zúročit na další studijní či profesní dráze.

Pokud jste ředitelem školy či pedagogem, kterého zajímají alternativní způsoby vzdělávání, i vám jsou určeny další stránky. Jste-li studentem, který se zajímá o aktuální světové dění a rád by si vyzkoušel na několik měsíců úlohu diplomata nebo potkal nové přátele z různých koutů naší republiky, čtete prosím dále. Dozvíte se tak, co je třeba pro to udělat.

S mnohými z vás se těšíme na brzkou shledanou...

Pražský model OSN letos v novém



Budova Organizace spojených národů v New Yorku

Zdroj: www.profimedia.cz

Stejně jako se skutečná Organizace spojených národů neustále vyvíjí, i její pražská simulace se v čase mění. Myšlenka reformy Modelu OSN, který v podstatě se stejnou strukturou funguje již několik let, není nová.

O změně se uvažovalo již v minulých ročnících. Nyní jsme se se vším úsilím pustili do nové koncepce s cílem zajistit živá a efektivní jednání s kvalitními výstupy.

Pokračování na straně 2

Jak se stát delegátem Modelu OSN aneb krok první: přijímací řízení

S prvním zářijovým dnem začne již poctnácté přijímací řízení Modelu OSN, jedinečného projektu otevřeného všem středoškolským studentům. Přihlášení je velmi snadné. Kromě složení týmu podobně nadšených lidí stačí pouze vyplnit přihlášku, jejíž součástí je krátký motivační text, a zaslat ji elektronicky na adresu model.osn@amo.cz.

Do projektu se mohou hlásit delegace tří až sedmi lidí. Přestože tomu tak ve většině případů bývá, členové jedné

delegace nemusí nutně pocházet z jedné školy. Stejně jako v minulém roce není omezen počet delegací, které škola může do projektu vyslat.

Při přihlašování je zásadní otázkou výběr státu. Danou zemi budete zastupovat po celý průběh projektu. Pravděpodobně i nějakou dobu po skončení Summitu budete na její jméno slyšet jako na vlastní a bystřít pozornost kdykoli se o ní objeví zmínka.

Pokračování na straně 3

Pokračování ze strany 1

Jejím výsledkem jsou tři nové prestižní orgány, které mají přímý vliv na situaci na mezinárodním poli a jejichž výchozí dokumenty již nejsou jen podpůrná doporučení určená k dalšímu zpracování. Hlavní změna tak spočívá v nahrazení tří dosavadních výborů **Valným shromážděním (GA)** jako celkem. Do struktury pak zcela nově přibude **Rada pro lidská práva (HRC)** a **Hospodářská a sociální rada (ECOSOC)**.



Na začátek je třeba popsat důvody, které nás vedly k tomu, abychom přinesli patrně největší změny v dosavadní třináctileté historii Modelu OSN. Jedním z motivů pro nás bylo rozbít stereotypů, které zde byly zažity. Chceme stále se zlepšujícím delegátům nabídnout něco nového, lepšího. Podstatná byla snaha zajistit jim dostatečnou možnost ujmout se slova častěji a ovlivnit tak jednání dle jejich schopností, nikoli v závislosti na časových a jiných omezeních. Dalším důvodem bylo přiblížení OSN studentům pomocí její věrnější simulace. Hlavní důvod ovšem zůstává jediný – nastavit jednání tak, aby byla stále podnětnější a motivovala delegáty k těm nejlepším možným výkonům.

Sloučení tří výborů **Valného shromáždění** bylo prvním oživením, které se nabízelo. V první řadě s sebou přináší větší tematickou rozmanitost díky široké agendě nikoli jen tří výborů bývalé koncepce, ale všech šesti reálných výborů Valného shromáždění. To navíc nabídne delegátům zcela nový rozměr jednání. Poprvé si ho totiž vyzkouší na dvou úrovních. Tou první bude zasedání v regionální skupině, kde bude států podstatně méně. Tou druhou pak jednání v celém plénu GA, kde mladí diplomaté okusí pravou slavnostní atmosféru. Regionální dělení vychází z reálné praxe jednání v OSN. Delegáti zde budou moci prodiskutovat otázky v menším počtu zemí, což zajistí rychlá a efektivní vyjednávání a pro každého možnost se kdykoliv vyjádřit. Ve stočlenném plénu pak účastníci budou moci oslovit skutečně velké publikum. Rezoluce a deklarace schválené Valným shromážděním budou mít přirozeně daleko větší váhu než dokumenty jeho jednotlivých výborů.

Také přidáním **Rady pro lidská práva** chceme reflektovat reálnou situaci v OSN, která se v současnosti na lidsko-právní otázky orientuje více než kdy předtím jako na jednu z hlavních priorit. Rada pro lidská práva bude odborný orgán, kde budou zastoupeni i studenti vysokoškolských oborů se zaměřením na lidsko-právní problematiku nebo mezinárodní právo. V rolích pozorovatelů by měli hájit zájmy předních mezinárodních organizací, které se

orientují na tuto tematiku, a také v případě potřeby usměrňovat jednání.

Hospodářská a sociální rada plní úlohu nejdůležitějšího ekonomického orgánu Organizace spojených národů a nejinak tomu bude i na Pražském modelu OSN. Stejně jako v případě HRC, i v ECOSOCu budou zastoupeny tytéž státy, které jsou v současné době členy tohoto orgánu ve skutečnosti. Při jednání Hospodářské a sociální rady dojde především k propojení ekonomických a sociálních témat, a to s důrazem na odbornost – samozřejmě v takové míře, aby byla jednání zajímavá pro studenty středních škol.

Zkrátka nezůstanou ani ostatní simulované orgány. V **Komisi pro udržitelný rozvoj (CSD)** a **Světové zdravotnické organizaci (WHO)** jsme se rozhodli opět o trochu zmenšit počet účastníků, aby jednání byla plynulejší a všichni dostali dostatečný prostor pro vlastní vyjádření. Změna umocní charakter organizací jako specializovaných součástí Modelu pro ty delegáty, kteří chtějí proniknout hlouběji do problematiky. Tato změna ovšem není jediná, v současné době pracujeme na uskutečňování dalších nápadů nejen pro CSD a WHO, ale také pro **Radu bezpečnosti (SC)** a loňskou novinku **Světovou obchodní organizaci (WTO)**, aby tyto orgány nabízely účastníkům ještě více možností vlastní realizace než v předchozích ročnících.

Spuštěním této reformy jsme se vydali cestou snižování počtu delegátů ve všech orgánech Pražského modelu OSN. Výjimkou by se mohlo zdát velké plénum Valného shromáždění. To ale podstatnou část času pro vyjednávání bude zasedat v menších skupinách. Co tato změna delegátům přinese? Kromě již zmíněných výhod v podobě větší efektivity jednání a prostoru pro vyjádření nesmíme opomenout ani strategický a společenský aspekt. Méně početný okruh delegátů nabízí příležitost bližšího seznámení. Poznat dobře své spojence i oponenty je totiž pro úspěch diplomata zcela zásadní. S omezením počtu států v orgánech nová koncepce přináší fórum, kde má každý delegát důležitou úlohu. Jeho přítomnost a míra zapojení do diskuze bude mít významný dopad na výsledek a celkovou podobu jednání.

Pražský model OSN se letošním rokem opět přiblíží o něco více realitě. Orgány, které budou v nové koncepci simulovány, hrají dnes v Organizaci spojených národů klíčovou roli. Zaměření pozornosti na regionální spolupráci toto směřování ještě umocňuje. Studenti tak dostanou možnost lépe porozumět činnosti Organizace spojených národů a získají hlubší znalosti o odborných tématech, které jim zcela jistě usnadní další studium, ať už se rozhodnou pro jakýkoli obor.

Jan Pýcha, hlavní koordinátor PSS

Jana Hlaváčová, zástupkyně hlavního koordinátora PSS



Pokračování ze strany 1

JAK SI SPRÁVNĚ VYBRAT STÁT?

V letošním roce si budou moci uchazeči vybrat z celé stovky států různých regionů, kultury, víry a politické orientace. Díky nové koncepci Modelu je navíc jasně určeno, kolik členů potřebují delegace jednotlivých zemí a v jakých orgánech jsou zastoupeny. V orientaci vám pomůže přehledná tabulka, kterou najdete na internetových stránkách projektu www.studentsummit.cz. Podle toho, kolik má vaše potenciální delegace členů a v jakých orgánech byste si přáli působit, pak najdete stát, který vám rozložením jeho zastoupení bude nejvíce vyhovovat.

JAK VYBRANÝ STÁT ZÍSKAT?

Základem každého přijímacího řízení je správně vyplněná přihláška. Důležité zde je, aby počet vašich členů odpovídal požadovanému počtu delegátů určité země. Pro výběr státu jsou ve formuláři vyhrazeny tři kolonky, kam můžete dle stupně preferencí uvádět, jaký stát byste si přáli. Hlavním kritériem pro přidělení požadovaného státu



je napsání krátké esejí vztahující se k zahraničně-politické orientaci dané země. Celou přihlášku, témata esejí včetně příkladu a podrobných instrukcí naleznete opět na našich webových stránkách.

Práce hodnotí tým odborníků na danou oblast, který se skládá z analytiků Asociace pro mezinárodní otázky a členů přípravného týmu Modelu OSN. Transparentnost celého procesu zajišťuje přísná anonymita esejí, pod níž jsou posuzovány. Pokud se o jeden stát hlásí více uchazečů, uspěje ten, jehož esej dosáhne nejvyššího ohodnocení. Těm, kteří neuspějí, se pokusíme přidělit zemi podle druhého místa na uvedeném žebříčku priorit nebo z preferovaného regionu.

Z důvodu složitosti celého procesu a většího počtu uchazečů o stejný stát není možné

přidělit každému ten, o který žádá. Při výběrovém řízení se ovšem snažíme co nejvíce vyhovět preferencím uchazečů, aby daný stát odpovídal jejich přáním. Každá země je jedinečná a při jejím zastupování se vždy naučíte něco nového. Někomu vyhovuje ovlivňovat jednání z pozice silného státu, jiný využije něco z taktik zajímavé rozvojové země. Jak významný váš stát na jednání bude ovšem záleží hlavně na vás – v Modelu OSN totiž není malých zemí.

Nyní nezbyvá než vám popřát hodně štěstí v prvních krocích k účasti v projektu a těšit se, až se s mnohými z vás budeme již od listopadu setkávat jako s diplomaty členských států Organizace spojených národů.

Jana Hlaváčová,

zástupkyně hlavního koordinátora PSS

Jak zasednout v Modelu NATO

Dvoukolový přijímací proces Modelu NATO je odlišný především tím, že se do něj hlásí studenti jako jednotlivci. V prvním kole je pro vás připraven dotazník s 12 základními otázkami týkajícími se Severoatlantické aliance. Dotazník si můžete stáhnout od 1. září na našich stránkách.

Úspěšným studentům pak bude rozeslán e-mail se zadáním 2. kola, které spočívá v sepsání krátké esejí na aktuální téma spojené s Aliancí. Na základě kvality esejí a preferencí, které si studenti napíší do dotazníků, jim bude přidělen jeden z 26 členských států NATO. Podrobné

informace jsou k dispozici na stránkách www.studentsummit.cz v sekci Modelu NATO.

Hana Bojďová,

koordinátorka Modelu NATO

Pár slov o Asociaci



Asociace pro mezinárodní otázky
Association for International Affairs

Asociace pro mezinárodní otázky, pořadatel Pražského studentského summitu, je v řadě ohledů atypickou organizací. Stěžejí lze na evropském kontinentě nalézt podobnou nezávislou nevládní organizaci, která by se věnovala mezinárodním vztahům a zahraniční politice v tak širokém záběru; od výzkumných projektů přes analytická doporučení těm, jež jsou zodpovědní nejen za směřování české zahraniční politiky až po vzdělávání těch, kteří roli těch zodpovědných dříve či později převzou. Její jedinečnost spočívá rovněž v tom, že

respekt, kterému se Asociace v roce 2008 může těšit, je výsledkem činnosti stovek mladých lidských bytostí, které se v uplynulých dvanácti letech podílely na realizování jejich různorodých projektů. Díky jejich nadšení a touze po seberealizaci dnes Asociace představuje v České republice nevídanou platformu umožňující vzájemnou interakci mezi diplomaty, politiky, akademiky, novináři, podnikateli a studenty.

Různorodost organizace a zázemí respektovaného think-tanku umožňuje věnovat více pozornosti zdokonalování jednotlivých projektů a Pražský studentský summit je toho zářným příkladem. Jeho obdobu, vezmeme-li v potaz rozsah a vzdělávací charakter Pražského studentského summitu, bychom v Evropě hledali opět jen velmi

obtížně. Tvrzení, že investice do vzdělání mají tu nejvyšší přidanou hodnotu pro společnost a její budoucnost, se řadě lidí může zdát jako otrepané klišé, rozhodně však mezi nimi nebudou ti, kteří se podílejí na činnosti Asociace pro mezinárodní otázky.

Ať už aktivity Asociace přispívají k lepší informovanosti českých zákonodárců, k poskytování zpětné vazby české diplomacii, k navazování vzájemného dialogu mezi národy jižního Kavkazu, k rozvoji občanské společnosti na Ukrajině či k rozšiřování obzorů středoškolských i univerzitních studentů z celé České republiky, věříme, že to stojí za to.

Daniel Lošťák,

tajemník Asociace pro mezinárodní otázky

Model OSN

Ženy ve vedoucích funkcích Modelu OSN



Petra Jiránková

Kdy a jak jsi začínala v Pražském modelu OSN, za jaký stát, v jakém ročníku?

Pražský model Spojených národů mi do cesty vstoupil asi před třemi lety. Na školní nástěnce jsem spolu s několika kamarádkami objevila cosi, co vzdáleně připomínalo informační leták. V podstatě ihned jsme byly rozhodnuty zapojit se, ale ve škole nebyl prakticky nikdo, kdo by nám byl schopen o projektu povědět více. Téměř nikoho z vedení našeho gymnázia nezajímalo, jak s podobnou příležitostí naložíme. Když jsme poprvé začaly diskutovat o tom, jak si mezi sebou rozdělíme jednotlivé výbory, chtěla jsem vlastně usilovat o III. výbor, který ale padl do oka mojí nejlepší kamarádce. Kriticky jsem tehdy usoudila, že je více humanitně zaměřená než já, a rezolutně jsem prohlásila, že má-li se situace takto, musíme si zažádat o stát zastoupený v Radě bezpečnosti (SC). Proto jsem se svého prvního ročníku mohla účastnit jako velvyslankyně Beninu v SC.

Co to pro tebe znamenalo?

Tehdy to byl pro mě vstup do úplně nového světa. Začala jsem se pohybovat v kolektivu, kde jsem se cítila nadmíru dobře, a to mimo jiné i díky tomu, že ve škole nebylo příliš takových, kteří by měli pochopení pro mé zálibení v mezinárodních vztazích, respektive v jejich bezpečnostní dimenzi. Je třeba říci, že jsem nepatřila mezi nejlepší delegáty, k mnohým z nich jsem vzhlížela jako ke svým lokálním modlům. Možná právě proto by mě tehdy ani ve snu nenapadlo, že bych o pár let později mohla stanout, jako první žena vůbec, v č-

le výboru, který se stal středobodem mých mimoškolních aktivit.

Co děláš teď, jakou funkci (funkce) zastáváš, co to obnáší, cos pro to musela udělat a jaký je to pocit?

V tomto ročníku budu, jak už jsem nastínila, předsedat Radě bezpečnosti. Jsem si jistá, že to bude znít jako klišé, ale je to obrovská, jen těžko popsatelná výzva. Nepatřím mezi ty, kteří by si byli neochvějně jisti svými schopnostmi, sobě samé musím poměrně tvrdě dokazovat, že něco umím, že mi něco jde, že jsem po nějaké stránce schopná. Dříve to fungovalo tak, že pokud jsem se nepřesvědčila o tom, že jsou mé znalosti určitého problému více než dostatečné, netroufla jsem si tvrdit, že mu rozumím - jinými slovy jsem si byla vědoma toho, kde mám rezervy a neměla jsem v úmyslu to před svým okolím skrývat. A právě teď jsem se dostala do pozice, ve které o sobě nesmím pochybovat ani na okamžik. Za prvé není čas ptát se, jestli zvládnu tak náročnou funkci, která byla doteď určena mužům. Věci se daly do pohybu a před námi stojí spousta úkolů, které je třeba zvládnout před tím, než se zahájí nový ročník. Za druhé by mi jistě podobný přístup v ničem nepomohl. No a za třetí, a to je asi nejdůležitější, začínám být přesvědčená o tom, že vše, co je a bude potřeba, zvládnou.

Přece jen si ale neodpustím otázku, která jistě zajímá i naše stávající a budoucí delegáty. Jaký je to pocit, stát se z velvyslankyně Beninu, v mezinárodním měřítku méně významného státu, předsedkyní v SC?

Ten skok samozřejmě nebyl tak velký, po Beninu následovalo zastupování Řecka, opět v SC, a poté jeden rok místopředsedání, není třeba dodávat kde. Nicméně pocit je to fantastický, o tom není pochyb.

Fantastický pocit i proto, že jsi žena?

(Smích) Ano, i proto, jistě. Z tohoto hlediska nejsem první vlaštovka, velice schopné ženy vedou jiné výbory již dlouhá léta, nicméně Rada bezpečnosti byla výjimkou.

Ten minulý čas mě těší. V žádném případě nemohu říci, že by se vedení bránilo umístit ženu na pozici předsedy SC. Na druhou stranu si myslím, že jsem především byla ve správný čas na správném místě. Více než o pohlaví jde ale, a tím jsem si jistá, o schopnost výbor zvládnout - SC si zakládá na přísném dodržování procedurálních pravidel, disciplíně a vysoké kvalitě jednání. Pokud si tedy dokážeš všechno tohle zajistit, je úplně jedno, zda jsi žena nebo muž. Rozhodující roli hrají schopnosti.

Máš pocit, že bys mohla být ze své pozice motivací pro delegáty malých států?

Tím jsem si téměř jistá. Kdybych si mohla před těmi třemi lety stanovit metu, které bych chtěla v PSS (Pražský studentský summit) dosáhnout, nepochybně by to byla moje nynější funkce. Jenže by mě ani ve snu nenapadlo, že by se mi to mohlo splnit. Nepatřila jsem mezi nejvýraznější delegáty, z toho důvodu jsem ani sama neusilovala o to, abych se dostala do Sekretariátu, byla jsem oslovena, což se ale příliš často nestává. Proto bych žádnému delegátovi nikdy nedoporučila v tomto bodě mě následovat. Živě si dokážu představit, kolik delegátů (z jejich pohledu) „malých a menších“ států, třeba i nováčků, letos ve výborech zasedne. A ráda bych jim všem vzkázala, že každý z nich má reálnou šanci dosáhnout podobných úspěchů jako já, a třeba i větších, budou-li chtít.

Myslíš tedy, že by se delegáti neměli bát zažádat si o „malý“ stát?

Ano, to si myslím. Silný stát sám o sobě nemůže automaticky zaručit další úspěchy. Ze zkušenosti vím, a ono je to koneckonců logické, že dobrý delegát zastupující na první pohled bezvýznamnou zemi má šanci „dotáhnout to“ mnohem dál, než průměrný delegát pyšníci se např. v SC státem s právem veta. A kromě toho mají zástupci menších států šanci využít, jak já říkám, momentu překvapení - předvést to, co bych od nich nikdo, a vyslanci velmocí zejména, nečekal.

RADA BEZPEČNOSTI (SC)



Zdroj: Wikimedia commons

Rada bezpečnosti Organizace spojených národů zastává přední místo v mezinárodním systému vzniklém po konci druhé světové války. Jako jediný orgán OSN disponuje výkonnou pravomocí – přijímá rozhodnutí, která jsou na základě Charty OSN pro členské státy závazná. Rada jedná o aktuálních hrozbách pro světový mír a bezpečnost, agenda je však tvořena i některými problémy dlouhodobého charakteru.

SC zodpovídá za udržování mezinárodního míru a bezpečnosti a právě za tímto účelem může použít celou řadu prostředků,

včetně donucení v podobě uvalení sankcí či dokonce nasazení vojenské síly.

Skládá se z 15 členů – pěti stálých (Čína, Francie, Ruská federace, USA a Velká Británie) a deseti volených (každým rokem se volí pět členů s dvouletým mandátem podle principu rovnoměrného geografického rozložení). Na tomto ročníku Pražského studentského summitu budou voleni členové zastoupeni následujícími státy: Belgie, Burkina Faso, Chorvatsko, Indonésie, Itálie, Jihoafrická republika, Kostarika, Libye, Panama a Vietnam.

Zvláštností při hlasování v Radě je tzv. „právo veta“. Je založeno na pravidle jednomyslnosti stálých členů a týká se podstatných otázek, mezi které pochopitelně patří i hlasování o přijetí rezoluce. Mezi poslední případy použití práva veta patří společné hlasování Číny a Ruska proti návrhu sankcí na režim v Zimbabwe v červenci tohoto roku. V praxi však často na veto některé z velmocí nedojde, protože jen vyjádření odhodlání tohoto kroku použít vede ke stažení návrhu z jednání. Přestože je zřejmé, že postoj pěti stálých členů je klíčový, význam dalších členů SC nelze rozhodně podceňovat. Při již zmíněném hlasování o krizi v Zimbabwe bylo pro konečný výsledek důležité i stanovisko Jihoafrické republiky, která se postavila proti sankcím. Nepostradatelná role volených členů se ukazuje při problematických jednáních, kdy takové země často hrají roli moderátora, tedy role, které velmoci nejsou vzhledem k často protichůdným postojům schopny.

Summitová Rada bezpečnosti je ideálním výběrem pro ty z vás, kteří se dlouhodobě zajímají o bezpečnostní aspekty mezinárodních vztahů.

VALNÉ SHROMÁŽDĚNÍ (GA)

Dne 10. ledna 1946 se v londýnském Westminsteru sešli zástupci 51 členských států Organizace spojených národů na historicky prvním zasedání Valného shromáždění. Letos, tedy 62 let poté, se sejde Valné shromáždění Pražského modelu OSN, aby poprvé vytvořilo stočlenné fórum diplomatů zastoupených zemí. Valné shromáždění nabídne účastníkům projektu především možnost poznat největší mezinárodní fórum ze všech úhlů pohledu. Oproti předchozímu systému delegáti také získají širší rozhled, protože agenda se nebude týkat jen prvních třech výborů, ale všech šesti hlavních výborů Valného shromáždění, a dotkne se tak širokého spektra témat od otázek bezpečnostně-politických přes ekonomická témata, socio-humanitární otázky, až například po vnitřní chod OSN. Delegáti si tak budou moci vybrat z pestřejší palety bodů agendy, než tomu bylo dosud, a tak se zde najdou jak delegáti humanitně zaměřeni, tak delegáti, kteří se chtějí věnovat mezinárodní bezpečnosti.

Jednání budou ve Valném shromáždění, stejně jako v reálné OSN, probíhat ve dvou rovinách. Jednak budou mít dele-



Zdroj: upload.wikipedia.org

gáti možnost zažít na vlastní kůži pocit promluvit před velkým fórem posluchačů a být součástí mezinárodního společenství. Také zde bude možnost diskutovat v menších, tzv. regionálních uskupeních, která fungují i v reálném Valném shromáždění. Bude se jednat o tyto pracovní skupiny: Evropská, Asijská, Africká, Americko-pacifická.

V rámci každé skupiny dojde k projednání jednotlivých bodů agendy a každá

skupina k nim během přípravných setkání zaujme stanovisko a připraví si podklady pro přijetí dokumentu. Výstupy tak budou finální podobou rezolucí a deklarací s větší politickou vahou a důsledky tak, jak je tomu i ve skutečnosti.

Valné shromáždění se bude zabývat mj. tématy jako donucovací opatření (embarga a sankce), financování OSN, eliminace mezinárodního terorismu nebo vymýcení chudoby.

RADA PRO LIDSKÁ PRÁVA (HRC)



Zdroj: www.un.org

Rada pro lidská práva je novým orgánem nejen Pražského modelu OSN, ale i samotné Organizace spojených národů. Představuje hlavní agenturu OSN v oblasti prosazování a ochrany lidských práv. Rada pro lidská práva je, narozdíl od expertních těles, která dohlíží na dodržování mezinárodních lidsko-právních smluv, politickým orgánem složeným ze zástupců 47 členských zemí Spojených národů.

Rada pro lidská práva mimo jiné pravidelně hodnotí stav plnění mezinárodních závazků všech členských států OSN a činí k nim doporučení. Taktéž promptně reaguje na nastalé krizové situace v oblasti lidských

práv. Ve své krátké historii například řešila situaci v Dárfúru, Barmě, či nedávno zasedala v souvislosti s lidsko-právními dopady světové potravinové krize.

Rada se jinak snaží řešit dlouhodobé problémy ochrany lidských práv ve světě, usnadňuje dialog mezi členskými státy, mezinárodními lidsko-právními organizacemi jako je Amnesty International či Human Rights Watch, regionálními organizacemi a dalšími orgány OSN na poli lidských práv (např. Úřad vysokého komisaře pro lidská práva nebo pro uprchlíky). Taktéž reaguje na podání obětí závažného a systematického porušování lidských práv a ve

spolupráci s příslušnými vládami se snaží o nápravu.

Vznik tohoto orgánu v rámci Pražského studentského summitu, zabývajícího se výhradně problematikou lidských práv ve světě, reaguje jak na zřetelnou poptávku z řad delegátů, tak i lépe odráží priority reálné Organizace spojených národů. Obohacujícím prvkem HRC bude i zapojení vysokoškolských studentů na pozicích zástupců mezinárodních nevládních organizací (NGOs), případně zvláštních zpravodajů pro konkrétní otázky lidských práv. Jako pozorovatel bude přizván též zástupce USA. Z témat, na která se zájemci o tento zbrusu nový orgán mohou těšit, můžeme například uvést:

- situace porušování lidských práv na okupovaných palestinských územích (otázka dopadů stavby izraelské zdi, dopady vlády Hamasu a jeho dalších aktivit);
- pokračující krize v soudánském Dárfúru, předcházení a zabránění genocidě a zločinů proti lidskosti;
- postavení válečných zajatců a civilistů na základnách v Guantanámu a Afghánistánu;
- téma vztahu lidských práv a demokracie, diskuze nad otázkou: „Je dnes stále ‚legální‘ být nedemokratickým režimem?“;
- dodržování lidských práv žen v souvislosti s náboženskými a kulturními tradicemi (např. islámským právem a zvyky);
- problematika práva na život (např. otázka trestu smrti, problematika zákazu potratů);
- stíhání válečných zločinců a práce mezinárodních trestních tribunálů (Rwanda, Jugoslávie, stálý Mezinárodní trestní tribunál).

HOSPODÁŘSKÁ A SOCIÁLNÍ RADA (ECOSOC)

Hospodářská a sociální rada je pro nadcházející ročník Pražského studentského summitu jednou z novinek. Jak již z názvu vyplývá, zabývá se zejména hospodářskými a sociálními otázkami, a to nejen ve vztahu k samotné Organizaci spojených národů (OSN), ale i k ní přidruženým organizacím a specializovaným agenturám. Hlavním úkolem Rady je v rámci svých kompetencí podávat politická doporučení svým členským státům, vypracovávat zprávy týkající se mezinárodních ekonomických, sociálních, kulturních, vzdělávacích, zdravotních a dalších otázek a dále se např.

podílet i na podpoře dodržování lidských práv a základních svobod. Skutečná Rada v průběhu roku pracuje v komisích a na přípravných schůzkách. Jednou ročně poté probíhá hlavní zasedání nejčastěji v New Yorku.

Zde na Pražském modelu OSN se sejdeme na pěti workshopech (přípravných setkáních) a poté projednáme body agendy na našem hlavním zasedání – na závěrečném Summitu. Činnost Rady budeme tedy simulovat skutečně věrně, a to i co se týče výběru členských států, které jsou do Rady voleny vždy na tříleté období.

Pro delegáty, kteří se rozhodnou působit v Hospodářské a sociální radě, jsou připravena témata pečlivě volená tak, aby si každý členský stát našel sféru svého zájmu. Pro představu nabízíme malou ochutnávku: dotkneme se otázky humanitární pomoci, budeme diskutovat o problematikách rozvojových zemí, zabrousíme i do oblasti chemie a samozřejmě ekonomiky. S jednotlivými tématy seznámí delegáty prostřednictvím přednášek a dalších interaktivních metod nejen předsednictvo, ale i mnozí zajímaví hosté, kteří na půdu Rady zavítají.

KOMISE PRO UDRŽITELNÝ ROZVOJ (CSD)

„Udržitelná společnost je taková, která uspokojuje potřeby přítomnosti, aniž by ohrozila uspokojení potřeb budoucích generací.“

Vznik reálné CSD byl reakcí na Konferenci o životním prostředí a rozvoji (UNCED) konané v Rio de Janeiro v červnu 1992. Komise vycházela z klíčového schváleného dokumentu – Agendy 21, jehož obsahem byl strategický plán, jak v globálním měřítku dosáhnout sladění hospodářského rozvoje a zároveň účinné ochrany přírodních zdrojů a celého životního prostředí.

Cílem Komise na Pražském studentském summitu je nahlížet na globální problémy

v širších souvislostech skrze tři základní pilíře udržitelného rozvoje – pilíře sociální, ekonomický a environmentální. Podstata udržitelného rozvoje je vyjádřena naplněním těchto tří pilířů ve smyslu vzájemného respektování potřeb, udržení vysoké a stabilní úrovně ekonomického růstu a zaměstnanosti za podmínek účinné ochrany životního prostředí a šetrného využívání zdrojů.

V programu přípravných setkání letošního ročníku se mohou delegáti těšit k řadu zajímavých přednášek a diskuzí k aktuálním globálním problémům, mezi které patří například i hrozba klimatických změn. Studenti budou mít možnost

setkat se s mnoha předními českými osobnostmi z environmentální politiky (v loňském ročníku přijali pozvání například poradce Ministerstva životního prostředí pro mezinárodní environmentální vztahy a zároveň zástupce evropského byra v CSD Jiří Hlaváček či první ministr životního prostředí ČR Bedřich Moldan). Pro delegáty budou připraveny i mnohé doprovodné akce, jako je například plánovaná návštěva Jaderné elektrárny Temelín nebo promítání tematických filmů.

Komise je se svým širokým tematickým záběrem tím pravým místem pro ty, kteří vnímají globální problémy současného světa v souvislostech.

SVĚTOVÁ ZDRAVOTNICKÁ ORGANIZACE (WHO)

Vznik Světové zdravotnické organizace je spojen s koncem 2. světové války, kdy byla založena spolu s dalšími orgány Organizace spojených národů. I naše simulovaná WHO má svou historii a od počátku projektu si drží své místo. Studenti zastupují jednotlivé vlády různých zemí světa a společně řeší konkrétní i globální, závažné a mnohdy kontroverzní zdravotnické problémy.

Stejně jako reálná WHO se potýkáme kromě stránky lékařské (např. nedostatek léčiv, používání antibiotik, prevence nemocí atd.) s etickými otázkami (např. ženská obřízka, potraty atd.), které se zdravím a životem úzce souvisí. Řeší se nejen palči-

vé problémy třetího světa, ale i civilizační choroby či drogové závislosti, klonování, obchod s orgány atp.

I přesto, že je Světová zdravotnická organizace na půdě Pražského studentského summitu odborně zaměřeným orgánem, komplexní znalost problematiky není od středoškolských studentů očekávána. O to důležitější je však chuť se danou problematikou zabývat a zájem dozvědět se něco nového z oblasti zdraví. I zde je však hlavní důraz kladen na diskuzi. WHO obzvláště doporučujeme těm, kteří uvažují o studiu přírodních věd jako např. chemie, biologie, medicíny či farmacie.

S problematikou vás kromě přípravného týmu seznámí zajímaví hosté a mnohdy přední čeští odborníci jako například MUDr. Eva Žampachová (primářka virologie), prof. MUDr. Josef Koutecký, DrSc. (zakladatel dětské onkologie v Československu a bývalý děkan 2. lékařské fakulty Univerzity Karlovy).

Reforma se ve WHO projeví menším počtem účastníků. Se snížením kapacity naroste prostor pro realizaci delegátů. Zároveň připravujeme doprovodný program a těšit se můžete i na odborné publikace.

SVĚTOVÁ OBCHODNÍ ORGANIZACE (WTO)

WTO je jediným mezinárodním orgánem, který se zabývá pravidly globálního obchodu mezi svými členy. Organizace vznikla v roce 1995 jako nástupce Všeobecné dohody o clech a obchodu (GATT) se sídlem v Ženevě.

Podobně jako samotná organizace, tak i její simulace má mnohá specifika. Mezi ta nejdůležitější patří propojení středoškolských a vysokoškolských studentů, kteří sice aktivně zasahují do diskuzí, ale nemají právo veta jako všichni ostatní členové. Zatímco středoškoláci zastupují členské země, vy-

sokoškoláci vystupují jako pozorovatelé mezinárodních organizací spolupracujících s reálnou WTO. Toto propojení má nejen velký odborný význam, ale také význam lidský.

Další zvláštností je, že každé rozhodnutí musí být schváleno konsenzem všech delegátů.

Během loňských workshopů měli delegáti možnost diskutovat s mnohými odborníky, ať už z privátní nebo státní sféry. Byl to například: Jan Mühlfeit, ředitel firmy Microsoft pro Evropu, Martin Tlapa, ná-

městek ministra průmyslu a obchodu, Martin Pospíšil, vedoucí úseku WTO na Stálé misi ČR v Ženevě. I letos na vás čekají zajímaví hosté, kteří rozeberou mezinárodní obchod ze všech možných úhlů pohledu.

WTO je ideální volbou pro vás všechny, kteří máte zájem o mezinárodní obchodní systém a fungování světové ekonomiky. Přestože naše organizace je určena spíše pro zkušenější delegáty, rádi přivítáme i nové pracovité nadšence.

Model NATO

If you are an ambitious, curious and openminded person...

Everyone has heard about the North Atlantic Treaty Organisation, mainly in connection with Afghanistan or Yugoslavia, but not everybody knows how it actually works. If you are a high-school student, Model NATO provides an ideal way for you to find out.

Model NATO is part of the Prague Student Summit and it shares all of its advantages, among which are: You are going to learn how to debate and how to negotiate (which is by no means the same thing), you will extend your knowledge of world affairs and discover things you can never find in newspapers, you will be able to perceive information in context, you will meet new interesting people.

Apart from all that, Model NATO offers attractive “bonuses” – things in which it differs from the Model UN or the Model EU.

First of all, its discussions are conducted in English. This not only leads to a significant improvement of your language skills, but also rapidly increases the level of the debates – it is much harder to use empty slogans in foreign language, which



naturally pushes the delegates into pursuing content rather than “sound”.

Second, decisions in NATO are reached via consensus – this makes an agreement difficult to achieve, however there can be no doubt that it helps delegates improve their compromise skills and opens the doors to behind-the-scene negotiations. Decisions taken by NATO have a great impact on international politics, since all member states stand behind them.

Third, many additional activities take place during the year. In the past, students visited the NATO Headquarters in Brussels or had the opportunity to talk to Mr. Stefan Füle - Permanent Representative of Czech Republic to the Alliance.

In conclusion: If you are an ambitious, curious and open-minded person who wants to experience something special, Model NATO is a can't-miss opportunity!

Field trip to Brussels

The second year of Model NATO was concluded by a two-day visit to the capital of diplomacy – Brussels. Unfortunately, not every one of us was able to go because of those evil university admissions exams.

The journey started at Hlavní Nádraží, Prague on a Wednesday afternoon. We kissed the mothers, took our Euros and got on our very own bus. The over-night transfer through Germany was pretty wild, sometimes on the edge of decorum. Nevertheless, the following morning we switched into formal suits and manners without problems.

We were expected at the NATO Headquarters at 9 am. We went through security checks and sat in an auditorium. The

first person we met was well-known to us - Mr. Petr Luňák from the NATO Public Diplomacy Division, who had been our special guest at the working dinner during the Summit. Mr. Luňák informed us about recent development and ordinary days at NATO, which was extraordinarily interesting. A series of lectures on how the Alliance works filled the rest of the day.

As an official social event we had a common dinner in a restaurant downtown. It was a pleasant rest after that exhausting day.

On the following day we focused on the European Union. We got up early as we were expected at 8 am at the Permanent Representation of the Czech Republic to the European Union.

During an excursion that followed to the European Parliament we were guided by the assistant to Mr. Libor Rouček, a member of the European Parliament. We saw the assembly hall, took a photo in front of the member-states' flags and listened to a lecture on the European parliamentary system and, mainly, about a career of a diplomat.

Most of us spent the afternoon looking for chocolate pralines and sightseeing. Our trip was coming to an end.

I think I can express many thanks on behalf of all delegates of Model NATO. We enjoyed the whole year which was crowned with the trip to Brussels.

*Filip Chráska,
Former Ambassador of Greece*

Model EU

Model Evropské unie – ozdoba vysokoškolského curricula

Evropská unie tvoří jedinečný a velmi složitý politický systém. Spleť rozličných institucí, řada různých politik a komplikovaný právní rámec – to je jen část EU, které je často nesnadné porozumět z přednáškových sálů nebo tlustých modrých knih. Právě k většímu pochopení mechanismů uvnitř Evropské unie a ke vzdělávání vysokoškolských studentů v této oblasti chce přispět Model EU, jenž je v českém prostředí unikátem.

Vysokoškolští studenti se na několik měsíců mění v ministry a ministryně jednotlivých členských států a usilují o co nejlepší reprezentaci své země v Radě EU. Agenda loňského ročníku zasahovala např. do oblasti Společné zemědělské politiky, Lisabonské smlouvy, či problematických vztahů s Ruskem. K proniknutí do těchto témat byli přizváni opravdoví experti z nejrůznějších oborů - například politolog Jurij Fedorov, prezident Agrární komory Jan Veleba či Bobo Lo z Centre for European Reform.

Dalším specifikem modelové Rady EU je způsob rozhodování a průběh samotného jednání. Ve značném počtu oblastí se nerozhoduje jednomyslně, přesto se představitelé členských zemí snaží o co největší míru konsenzu a k hlasování se většinou přistupuje s předem vyjednaným výsledkem. To vzhledem k vlivu evropské legislativy na státy vytváří silný tlak na jednotlivé ministryně a ministry, kdy na jedné straně musí co nejlépe hájit své národní zájmy, ale na straně druhé usilovat o kompromis a shodu mezi všemi dvaceti sedmi státy.

Účastníci III. ročníku Modelu Evropské unie se sejdou až na začátku roku 2009, tedy v době, kdy Modely OSN i NATO budou mít za sebou již tři setkání. Ministryně a ministři evropské sedmadvacítky budou směřováni k co nejužší spolupráci se svými kolegy z ostatních mezinárodních organizací zastoupených na PSS, neboť vizitku kvalitně zastoupeného státu na závěrečném Summitu mohou vytvořit pouze všichni společně. Také se mohou od



Jan Zahradil hostem Modelu EU

sebe navzájem řadu věcí naučit – vysokoškoláci a vysokoškolačky, kteří nesbírali ostruhy na středoškolských modelech, se mohou od svých kolegů – mnohdy již matadorů Modelů OSN a NATO – naučit pohybovat se v na první pohled komplikovaných sítích PSS, naopak středoškolákům přijde nejednou vhod rada od staršího a řadou vysokoškolských kurzů obohaceného „spoludiplomata“.

Věřme, že i III. ročník přinese jeho účastníkům mnoho znalostí, nových zkušeností a nezapomenutelné zážitky.

Jak jsem se stal Malťanem

K Pražskému studentskému summitu jsem se dostal prakticky úplnou náhodou tak, že jsem ve vestibulu Právnické fakulty Univerzity Karlovy okukoval všemožně ověšenou nástěnku a první, co upoutalo můj zájem, byly základní tři zkratky OSN, NATO a EU, o které se obecně poměrně zajímám.

Rozhodl jsem se tedy, že zkusím štěstí a přihlásím se. Asi jako ne jeden student jsem poslal kompletní přihlášku i s článkem až poslední možný den. K mému velkému štěstí a samozřejmě i k tvorbě adrenalinu přispěl i výpadek mailu v době odeslání. Vzhledem k tomu, že se kvapem blížila půlnoc, začínalo to být velmi zajímavé a já se pomalu začal loučit s myšlenkou na účast na nějakém Summitu. Přihlášku jsem tedy odeslal až po jedné ranní

a k mému milému překvapení mi obratem dorazila omluva s tím, že email skutečně zkolaboval, ovšem nejenom na mé straně.

Nakonec tedy vše šťastně dopadlo. Byl jsem vybrán jako ministr Maltské republiky, tedy největšího drobečka v Unii. Už v té době jsem se rozhodl, že nebudu hledět na velikost ani význam a vložím do zastupování všechno, koneckonců, krom účelu vzdělávacího to přeci musí být i trochu zábava a hra.

Po absolvování prvních dvou workshopů, kde jsme se prakticky všichni navzájem jenom oťukávali a zjišťovali, jak co funguje a co kdo dělá, se z předsednictva nakonec vyklubala skupina velmi

Pokračování ze strany 9

milých lidí, se kterými jsme si začali rozumět hlavně po tzv. nultém Social eventu v polovině druhého dvoudenního workshopu. Aneb posezení nad chutnou krmí a dobrým mokem sblíží. Trocha neformální konverzace mimo ministerské role rozhodně prospěla jak nám, delegátům, tak i předsednictvu.

Jakmile jsme tedy měli za sebou přípravu v podobě několika diskuzních panelů s velmi zajímavými hosty a pár cvičných hlasování, byli jsme připraveni k zahájení skutečného Summitu.

Prostory hotelu Hilton působily skutečně reprezentativně, takže člověk neměl problém vžít se do role skutečného ministra, i když, jako v mém případě, byla úvodní řeč zařazena až jako předposlední. Což si Malta samozřejmě nebrala osobně.

Jednání byla perfektní co do realističnosti a zisku zkušeností. 27 elegantně oděných mužů a dam, kteří se snažili prosadit po-

litiku svého státu, co nejméně ztratit, či si alespoň nerozhněvat velké sousedy.

Malta měla tu čest sedět vedle Německa, které ji ochotně vzalo pod svá ochranná křídla a nutno říci, že i s tak malým státem jsem dokázal „dělat politiku“. Neměl jsem sice vyjednávací pozici velkých zemí, ale obratnou diplomaci se dá dosáhnout ledašeho.

Věřím, že letošní Summit bude stejně bohatý na inovaci a zase o stupeň lepší na kvalitu delegátů, jako tomu bylo u nás. Je krásné pozorovat uznání starších, když někdo přijde s novými nápady či způsoby vysoké diplomacie, které PSS ještě nespáčil.

Proto přeji všem letošním štastlivcům mnoho úspěchů při jednání, pevné nervy a vězte, že i když jste „omezení“ politikou své země, jste to Vy, kdo tuto politiku uvádí v praxi a je tedy na Vás, jak bude vypadat.

*Jan Potucký,
bývalý delegát Malty*

Fotogalerie



Top partneři

Generální partner
Modelu OSN



Hlavní partner
Modelu OSN



Model NATO is co-sponsored by the North
Atlantic Treaty Organization



Hlavní partner
Modelu EU



Univerzitní partner



Partner zahájení



Partner jednání



Dodavatelé služeb



Mediální partneři





**Asociace
pro mezinárodní
otázky**
Association
for International
Affairs

Asociace pro mezinárodní otázky využívá zpravodajství z databází ČTK, jejichž obsah je chráněn autorským zákonem. Přepis, šíření či další zpřístupňování tohoto obsahu či jeho části veřejnosti, a to jakýmkoliv způsobem, je bez předchozího souhlasu ČTK výslovně zakázáno.

CHRONICLE, noviny Pražského studentského summitu, registrováno MK ČR E 16149, vydává ASOCIACE PRO MEZINÁRODNÍ OTÁZKY – Žitná 27, 110 00 Praha 1; tel.: 224 813 460; www.amo.cz / www.studentsummit.cz, e-mail: info@amo.cz / summit@amo.cz; šéfredaktorka: Michaela Baginová, tel.: 721 711 293; zástupkyně šéfredaktorky: Petra Jiránková, tel.: 608 179 998; e-mail: chronicle@amo.cz; anglická sekce: Jan Libíček; odborná spolupráce: Lucie Bednářová (lb), Jana Hlaváčková, Petra Jiránková (pj), Daniel Lošťák, Kateřina Palová (kp), Jan Pýcha, Daniela Zrucká; technická spolupráce: Michaela Petrová; fotografie: Hana Bojdová, Petr Gottfried.